

Een goed walmens

Corine Nijenhuis, ruimtelijk vormgever, schrijver en blogger, kocht met haar vriend een vrachtschip 'uit het werk': de Henriëtte, een stalen klipper uit 1901. Ze verbouwden haar tot varend woonschip. Corine heeft een biografie geschreven over de Henriëtte onder de titel *Een vrouw van staal*. www.corinenijenhuis.com

In Bruinisse klimt ze aan boord; de vrouw die 85 jaar geleden op mijn schip geboren werd en er zestig jaar lang bleef. Toen ik haar vorige week voorstelde samen naar Zierikzee te varen, antwoordde ze: 'Blind op z'n rug doet-ie 't ook.' Ze doelde op het schip dat een ruime eeuw op Zeeuws water heeft gevaren. Het is gek te weten dat iedere plek in de voormalige delta voor mijn schip moet voelen als thuiskomen. Ik hoor de Henriëtte neuriën in de cadans van de golfslag. Mijn vriend start de motor, ik zwaai de lijnen van torenhoge dukdalven. Maria merkt fijntjes op dat ik dat onhandig doe. Mijn vriend noodt haar achter het stuurrad. 'Het wordt er hier niet beter op,' zegt ze, 'ik kan niet over de kop kijken.' Ze giechelt. Ze is zo klein geworden dat het stuurrad tot haar schouder reikt. Desondanks staat ze erbij als de beroeps die ze was, de hand losjes op het wiel. Voor de digitale vaarkaarten op de iPad haalt ze de neus op: 'Nieuwe snufjes,' snuift ze.

Buiten de havenmonding wijst ze naar stuurboord, een rugvin floept uit het water. 'Bruinvis,' mompelt ze voor zich uit. En tegen mij, de knecht: 'Trek je regenjas vast aan.' Voor Maria is het simpele schipperswijsheid dat zo'n dier inlands zwemt bij naderend slecht weer.

Als we, in de regen, onder de Zeelandbrug doorvaren, kinnewijst ze naar de pijlers. 'Daar staat er een van ons.' De laatste tien jaar van haar

vrachtschippersbestaan voer Maria met cement; in het ruim van de Henriëtte paste precies genoeg materiaal voor één steunpilaar. Alle pijlers zijn genummerd. Ik vraag om welke het gaat. Ze trekt haar wenkbrauw op: 'Ha, een walmensvraag,' zegt ze. Dat is hoe ze mij noemt. Een 'walmens'. Soms zegt ze dat ik daar niets aan kan doen en knijpt dan vergoelijkend in mijn arm.

De haven van Zierikzee is ze tientallen keren binnengevaren. Nu herkent ze niets, de monding is verbreed. We varen door de openstaande keersluis, mijn vriend roept per marifoon de havenmeester op. Als die hoort dat de Henriëtte 33 meter lang is, wordt zijn toon verwijtend. Een schip langer dan 15 meter moet minstens 24 uur tevoren aangemeld worden. Maria zegt niets, spot vlamt in haar ogen. In haar tijd kwam hier niets ónder de 15 meter binnen. Ze knikt goedkeurend als mijn vriend onverstoord aan de kade afmeert. Nadat de havenmeester het liggeld heeft geïnd, bekijkt ze het visitekaartje dat hij mij gegeven heeft. Zijn portret staat er groter op dan zijn functie. Ze lacht fijntjes. 'Walmens,' raad ik. Ze knijpt in mijn arm.

Aan het einde van de middag gaat Maria naar huis. Voor ze van boord stapt, vraag ik of ze het vrachtvaren mist. Ze schudt haar hoofd. 'Het is tegenwoordig geen varen meer. Het is achter mekaar aanjagen.'

De bestelde taxibus wacht, ze is de enige passagier. Parmantig zit ze achter de chauffeur. Als ik haar vraag of ze het vaartochtje leuk vond, pakt ze mijn arm vast. Ze knijpt en zegt: 'Je bent wel een góéd walmens.'

